

de febrer en una sessió pública de l'Acadèmia celebrada en honor del patrici empordanès, i que aporta molta llum sobre la relació entre ambdues parts, ben fluida abans de la Dictadura de Primo de Rivera. Els capítols finals recullen les conferències fetes a l'IEC i la BC. Segons explica el pare Massot, Patxot «no es limitava a fer aportacions econòmiques, sinó que donava idees i imposava criteris i que controlava personalment els seus mecenatges, com demostra prou el *Dietari* que va anar redactant des de l'any 1926 respecte a les activitats de la Institució Patxot».

Al seu torn, la DIBA ha publicat *Els sermons de la medalla. Rafel Patxot i la Medalla d'Or del Centre Excursionista de Catalunya (1925-1935)*, amb pròleg de Jordi Casassas. Són els discursos o «sermons» que pronunciava en ocasió d'aquelles distincions, que ell mateix ofrenava «a qui més s'hagués distingit dintre del seu camp d'acció: alpinisme, excursionisme, recerca, erudició, treball, art, etc.». (Vegeu *Guaitant enrera*, p. 213-296).

L'Escola Betània Patmos se situa en un antiga propietat de la família Patxot, el «Clos Montserrat», a Pedralbes. Xavier Ciurans i Vinyeta, professor del centre, ha publicat amb motiu del cinquantenari un volum molt ben escrit i presentat, *Rere les passes dels Patxot. La història de tres Rafaels (1802-1964)*, consultable en línia. «El lector curiós veurà —segons la Presentació del pare Massot— de quina manera, a través d'una atapeïda xarxa familiar, els terrenys adquirits per Rafael Patxot i Ferrer acabaren en mans de Rafael Patxot i Jubert i es convertiren en un inacabat “Clos Montserrat”», en memòria de la seva filla gran, morta als 24 anys durant l'epidèmia de grip del 1919.

Altres aportacions a l'Any Patxot han estat el recull *Cançons de Nadal* (PAMSA), extret de les missions de l'OCPC, i *Els ocells del Montseny*, del biòleg Josep Ribas Falomir, editat pel Museu de Ciències Naturals de Granollers, catalogació i estudi de l'avifauna del Parc i el seu entorn, amb un total de 214 espècies. Prestigioses revistes, com ara *Serra d'Or*, *Muntanya*, *Sàpiens*, *Revista del Baix Empordà* o *L'Arjau*, de Sant Feliu de Guíxols, s'han ocupat també de l'efemèride. I no podem concloure sense alludir a dues exposicions itinerants. La primera, «Rafael Patxot. Mecenes, científic... l'home», organitzada per l'IEC, la DIBA i la Generalitat, es va veure a l'Espai Santa Caterina de Girona del 28 de febrer al 30 d'abril. Els comissaris Manuel Castellet i Jordi Soler l'han plantejada com un diàleg entre les diferents facetes de Patxot i l'obra de cinc artistes contemporanis, Ana Garcia-Pineda, Roc Parés, Jaume Pitarch, Job Ramos i Carles Santos. L'objectiu era «apropar als ciutadans la persona discreta i l'intel·lectual compromès, i situar-lo en el lloc que es mereix en la història» (<https://www.youtube.com/watch?v=VlsOQT-k4dE>). La segona exposició, «La vida a pagès, L'estudi de la masia catalana», inaugurada a l'IEC el 3 de març, ha viatjat a Granollers i a Olot per donar a conèixer, «sota la llum de les noves interpretacions i des d'una mirada contemporània», l'Estudi de la Masia Catalana (1923-1936), cedit en custòdia al CEC per Núria Delétra Patxot-Carreras.

Tal com hauria dit el seu biògraf Joaquim Maluquer, un esclat de realitzacions «a la memòria de Rafael Patxot i Jubert, en penyora de gratitud».

Salvador REBÉS
Grup d'Estudis Etnopoètics

Algunes reflexions sobre l'Any Vinyoli. — Hi ha gent, entre la qual no em compto, que es mostra molt escèptica, i fins i tot refractària, respecte als anys d'homenatge a autors literaris o artístics de la nostra cultura. Diuen, amb poques variacions, que l'homenatge ha de ser continuat, a la manera (per entendre'ns) homeopàtica: una mica cada dia, cada mes, cada any; i addueixen —a parer meu, amb poca raó— que aquests homenatges institucionals, un cop acabat l'any, s'esvaeixen com el fum i no deixen gaire petjada (o cap ni una).

No hi puc d'estar d'acord. Durant l'any 2014 vaig tenir el privilegi de treballar com a comisari de l'Any Vinyoli —feia cent anys del naixement d'aquest gran poeta, i trenta de la seva mort—,

nomenat per la directora de la Institució de les Lletres Catalanes, Laura Borràs. No sé si tornaré a tenir mai cap altre càrrec públic, però, com a mínim gràcies a aquest, he pogut conèixer una mica millor com funcionen aquesta mena de celebracions. I és per això que dic que no puc estar d'acord amb els derrotistes habituals.

L'Any Vinyoli s'ha desplegat en una gran varietat de fronts, i ha comptat, per damunt de tot, amb l'estima de la gent (Vinyoli no és exactament un poeta popular, però sí un autor que té defensors aferrissats. I no són pas pocs! I és, també, el poeta català més influent dels últims trenta anys). En aquest sentit, hi ha hagut una infinitat d'actes diguem-ne "petits" que han anat "esquitxant" amb els versos del barceloní el mapa del país (i, fins i tot, llocs —ciutats— més enllà dels límits del país). Ara em refereixo a manifestacions populars sovint sense pressupost, però amb una neta vocació d'estendre arreu (i endins) el goig de la lectura del poeta.

La presència de Vinyoli en els mitjans de comunicació ha estat, també, nombrosa. La quantitat de programes, articles, referències que hem anat aconseguint al llarg de l'any 2014 ha estat, si se'm permet l'adjectiu, altíssima. A les ciutats de Barcelona, Santa Coloma de Farners i Begur, hi ha hagut una activitat més frenètica que en altres llocs. En especial, a la capital de la Selva, on, gràcies al biògraf Pep Solà i a una bona colla d'entusiastes vinyolians, s'ha celebrat el Primer Festival Domini màgic i, entre altres actes, també el Segon Simposi Internacional Joan Vinyoli (que va comptar amb un excepcional elenc d'especialistes i amb un cartell anunciador obra del pintor Frederic Amat). Begur va recordar, igualment, el poeta i els seus cèlebres estujejos a la localitat, que tant van influir —com ho havien fet anteriorment, entre els anys 1922 i 1935, els de Santa Coloma de Farners— en la seva poesia. Del que s'ha fet a Barcelona, cal esmentar la gran festa Vinyoli, coincidint amb el dia que feia cent anys del seu naixement, el 3 de juliol passat.

El món del teatre i la rapsòdia ha mostrat, també, la seva estima per l'autor d'*El Callat*: diverses obres i muntatges escrits *ad hoc* l'han homenatjat al llarg de l'any passat (de Mercè Sampietro i Eduard Iniesta; de Carles Canut; d'Aina Huguet; d'Anna Maluquer; de Núria Candela; de Víctor Obiols...) I la música, que, a partir de projectes ben diferents, ha donat veu als seus versos (Xavi Múrcia; Maria del Mar Bonet i Dani Espasa; Sílvia Comes i Sílvia Bel, entre altres). Hi ha hagut un gran nombre de conferències arreu del país, i actes d'homenatge a la ciutat de València, a Palma de Mallorca i a Manacor; a la Biblioteca Nacional de España, a Madrid, i al Centre d'Estudis Catalans de la Sorbona, a París. S'han publicat llibres que han aplegat poemes seus o que han mirat de fer llum damunt algunes de les seves constants estilístiques.

Hi ha, però, un fet incontrovertible: avui Joan Vinyoli és un poeta més conegut que no ho era ara fa un any. Edicions 62, el segell editorial que publica la seva obra, ha venut, al llarg de l'any passat, a l'entorn de 3.000 exemplars de la *Poesia completa* de l'autor. No es pot pas dir que siguin uns números escarrassits!

Jordi LLAVINA

Homenatges a Germà Colón. — En els darrers mesos de l'any 2014 tingueren lloc tres homenatges de reconeixement a la figura i l'obra del filòleg Germà Colón. Els indrets foren, d'una banda, la ciutat de Castelló, que aglutinà tant els vessants social com acadèmic; i, d'una altra, Barcelona, en el marc de la Universitat de Barcelona, *alma mater* on es formà en romanística el professor Colón.

El 13 d'octubre Germà Colón va ser nomenat fill predilecte de Castelló en un entranyable acte que tingué lloc a l'Ajuntament, i en el qual també fou nomenat fill adoptiu el Pare Ricardo Garcia per la valuosa tasca solidària que duu a terme a favor dels més necessitats. El rector de la Universitat Jaume I, Vicent Climent, féu la *laudatio* del filòleg i en destacà la vàlua científica i personal en l'àmbit de la filologia romànica i en el terreny de la lexicologia catalana, i vinculà aquest reconei-